

Hukuk Bülteni

Bankacılık ve Finans, Sermaye Piyasası Hukuku | Türkiye | Şubat 2020

BANKACILIK KANUNU, SERMAYE PİYASASI KANUNU VE ÇEŞİTLİ KANUNLARDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7222 sayılı Kanun ("**Değişiklik Kanunu**"), 25 Şubat 2020 tarihinde 31050 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Değişiklik Kanunu, Bankacılık Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ve Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'na bazı yeni düzenlemeler getirmektedir.

Değişiklik Kanunu, genel itibarıyla **(i)** bankacılık ve sermaye piyasası hukukundaki uluslararası prensiplerin ve standartların (Basel III prensipleri dahil olmak üzere) en üst düzeyde benimsenmesi, **(ii)** finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması ve **(iii)** yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla bankacılık sisteminin etkili ve ihtiyatlı kurallar ile düzenlenmesini amaçlamaktadır.

Değişiklik Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu'nun yatırımcı odaklı bakış açısının özellikle uluslararası işlemlerde reel sektörün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde değiştirilmesi amacıyla yeni mekanizma ve yapılar getirmektedir.

1. Bankacılık Kanunu ve İlgili Mevzuattaki Değişiklikler

- Bankacılık Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile risk grubu tanımı daha da genişletilmiştir. Bu genişletme ile, genel müdür yardımcıları ile başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla bunlara denk konumlarda görev yapan yöneticiler ve bu yöneticilerin eş ve çocukları risk grubuna dahil edilmektedir. Ek olarak, söz konusu

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

değişiklikler kamu bankaları ve Türkiye Varlık Fonu'na ait diğer kurumlara ilişkin risk gruplarını ayırtmaktadır. Böylelikle, söz konusu kamu bankaları ve diğer kurumlar ile bu bankalar ve kurumlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen şirketler birbirlerinden ayrı birer risk grubu teşkil etmektedir.

- Bankacılık faaliyetleri kapsamında oluşturulan, banka müşterilerine (gerçek ve/veya tüzel kişiler) ait tüm veriler, müşteri sırrı olarak tanımlanmıştır. Müşteri sırrı niteliğindeki bu bilgiler, Bankacılık Kanunu'nun ilgili hükümlerinde istisna tutulan haller haricinde, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca müşterinin önceden açık rızası alınsa bile, müşteriden gelen bir talep ya da talimat olmaksızın bankalar tarafından yurtiçindeki ve/veya yurtdışındaki üçüncü kişilerle paylaşılmayacak ve bunlara aktarılamayacaktır.
- Bankacılık Kanunu'nda yapılan yeni bir düzenleme ile; finansal piyasalarda yapay arz, talep veya döviz kuru dahil fiyat oluşumunun sağlanması, internet ortamı dahil farklı araçlarla gerçeğe aykırı veya yanıltıcı bilgilerin yayılması, tasarruf sahiplerinin gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirilmesi amacıyla bankalar tarafından yürütülen işlemler ve uygulamalar ile bu amaçlara yönelik diğer işlemler, finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak tanımlanmıştır. Bu işlem ve uygulamaları yürüten bankalara, sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, bir önceki yılsonu finansal tablolarında yer alan bankacılık hizmet gelirleri toplamının %5'ine kadar idari para cezası uygulanacaktır.
- Bankacılık Kanunu'nda yapılan diğer bir değişiklik ile, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, kalkınma ve yatırım bankalarına uygulanacak genel bankacılık sistemi uyarınca belirlenen oran ve sınırlardan farklı oran ve sınırlar tesis etmeye ve kalkınma ve yatırım bankalarının herhangi bir faiz tutarı tahsil etmeden yürüttüğü faaliyetlere ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili kılınmıştır. Ayrıca, kalkınma ve yatırım bankalarının **(i)** müşterileri, ortaklıkları ve pay sahiplerinden, **(ii)** diğer bankalardan ve **(iii)** para piyasaları, sermaye piyasaları ve organize piyasalardan temin edeceği fonların mevduat sayılmaması nedeniyle kalkınma ve yatırım bankalarının faaliyetleri dolaylı olarak genişletilmiştir.
- Bankaların elde edeceği her türlü ücret, masraf ve komisyonları belirleme yetkisi Cumhurbaşkanı yerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na verilmiştir.
- Bankacılık Kanunu'na getirilen diğer yeni bir hüküm ile, Bankacılık Kanunu'na aykırı olarak faaliyette bulunan ve reklam veren gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetlerinin ve reklamlarının durdurulacağı ve bu faaliyet ve reklamlara Türkiye'de veya yurtdışında çevrimiçi erişim sağlayan internet sitelerine erişimin, yetkili mahkeme kararıyla engelleneceği düzenlenmektedir.
- Değişiklik Kanunu'nda, sistemik olarak önemli olan bankaların, mali bünyelerinde bozulma yaratacak hallerden herhangi birinin görülmesi halinde Bankacılık Düzenleme ve

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

Denetleme Kurumu'na önlem planı sunmakla yükümlü olduğu düzenlenmektedir. İlgili bankaların bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, söz konusu bankalara karşı Bankacılık Kanunu'nun ilgili hükümlerinde düzenlenen iyileştirici, düzeltici ve kısıtlayıcı önlemler alınabilecektir.

- Ek olarak, Değişiklik Kanunu; Bankacılık Kanunu ile birlikte, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ve Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu gibi bankacılık mevzuatı kapsamındaki diğer bazı kanunlarda da değişiklik yapmaktadır. Bu değişiklikler ile, söz konusu mevzuatta öngörülen idari para cezaları artırılmıştır.

2. Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki Değişiklikler

- Sermaye Piyasası Kanunu'nda yapılan yenilikler ile, halka açık ortaklıkların faaliyet konularındaki önemli değişiklikler ve bu ortaklıkların malvarlıklarının tümü veya önemli bir kısmının devri, satışı veya kiralanmasına yönelik işlemler, Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki önemli nitelikteki işlemler tanımından çıkarılmıştır. Bu değişiklik ile önemli nitelikteki işlemler tanımı, daha sade bir hale getirilmiştir.
- Ayrıca, halka açık ortaklıktan önemli nitelikteki bir işlem nedeniyle çıkmak isteyen pay sahibinin bu hakkına yönelik işlemlerin, halka açık ortaklıkların paylarının borsada işlem gördüğü fiyat yerine Sermaye Piyasası Kurulu'nca belirlenecek "adil bedel" üzerinden gerçekleştirileceği düzenlenmektedir. Bu kapsamda, Değişiklik Kanunu söz konusu adil bedelin hesaplanmasına ilişkin esasların Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirleneceğini öngörmektedir.
- Sermaye Piyasası Kanunu'na getirilen diğer bir hüküm ile, borçlanma aracı sahiplerinin birlikte hareket edebilmesi ve borçlanma araçlarının hüküm ve şartları hakkında birlikte karar verebilmesi amacıyla borçlanma aracı sahipleri kurulu oluşturulmuştur. Bu yeni kurul ile, şirketler ve bu şirketler tarafından ihraç edilen borçlanma araçlarına sahip olan yatırımcılar, borçlanma araçlarının şartlarını ve ortaklığın borçlarının yeniden yapılandırmasına ilişkin esasları aynı platformda müzakere edebileceklerdir.
- Değişiklik Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu'na getirilen yeni bir hüküm ile, borçlanma araçlarına yönelik işlemler kapsamında yatırımcıların haklarının güvence altına alınması için özellikle piyasadaki finansman işlemlerinde sıkça kullanılan teminat yöneticisi kavramını düzenlemiştir. Bu kavram ile, yatırımcılar borçlanma aracı işlemleri kapsamında teminat altına alınacak değerlere ilişkin olarak kendilerini temsil edebilecek ve kendileri adına hareket edebilecek uzman bir teminat yöneticisi atayabilecektir. Böylelikle, teminatların yatırımcılar adına tesis edilmesi ve korunmasından doğacak masraf ve giderlerin azaltılması ve teminatların paraya çevrilmesi ve tahsil edilmesine ilişkin işlemlerin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Bu hükmün getirilmesindeki bir diğer amaç, yabancı hukukta düzenlenen "trust" mekanizmasının Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri kapsamında benimsenmesidir.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

- Bir diğerk değişiklik ile, Sermaye Piyasası Kanunu'nda tanımlanan yatırım fonları ve varlık finansmanı fonları, ilgili ticaret sicil müdürlükleri ile tapu sicil müdürlükleri dahil olmak üzere resmi makamlar ve sicil müdürlükleri nezdinde tüzel kişilik olarak kabul edilecektir.
- Ek olarak, proje finansman fonu adı altında yeni bir fon oluşturulmuştur. Bu yeni fon, menkul kıymetleştirme yapısı aracılığıyla yatırımcıların önemli projelere finansman sağlayabilmesi amacıyla kurulmuştur. Proje finansman fonu, ilgili ticaret sicil müdürlükleri ile tapu sicil müdürlükleri dahil olmak üzere resmi makamlar ve sicil müdürlükleri nezdinde tüzel kişilik olarak kabul edilecektir. Bu yapı ile, projeden üretilen nakit akışı fona aktarılabilecek ve söz konusu nakit akışı borçluların proje kapsamındaki yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla kullanılabilir. Bu yönüyle, söz konusu yapı, yatırımcıları borçlunun iflas riskinden korumayı ve ilgili önemli projeler ile yatırımcıların portföyünü çeşitlendirmeyi amaçlamaktadır.
- Yapılan bir diğerk değişiklik ile, Sermaye Piyasası Kurulu'na gerçeğe aykırı, yanıltıcı nitelikte bilgi, belge vermek veya bu yönde açıklamalarda bulunmak suretiyle Sermaye Piyasası Kurulu'nun gereksiz yere denetim yapmasına neden olan veya Sermaye Piyasası Kurulu görevlilerinin görevlerini yapmalarını engelleyen veya zorlaştıran kişiler hakkında idari para cezaları uygulanacaktır.

İLETİŞİM

Av. Fahri Can Doęan

fcdogan@kolcuoglu.av.tr

Av. İrem Cansu Demircioęlu

icdemircioglu@kolcuoglu.av.tr